

Foto: Odd-Marcus Pedersen

Porsanger kommune
Porsáŋggu gieldda
Porsangin komuuni

VETERANPLAN VETERÁNPLÁNA VETERAANIPLAANA

2024-2028

Anerkjennelse,
ivaretagelse og
oppfølging av
veteraner og
deres familier

Veteránaid ja sin
bearrašiid
dohkkeheapmi,
fuolaheapmi ja
čuovvuleapmi

Hyväksyyt,
pittäät huolen ja
ottaat vaarin
veteraanista ja
heiän perheistä

Ordførers innledning

I 2025 markerer Porsanger kommune 60 år som vertskap for Forsvaret, samtidig som vi minnes 80 år siden andre verdenskrig tok slutt. Dette er en unik anledning til å hedre våre veteraner, både de som tjenestegjorde under krigen og de som har deltatt i fredsbevarende operasjoner.

Mange av våre innbyggere har direkte erfaring fra krig og konflikt. De har opplevd kamphandlinger, tvangsevakuering og den usikkerhet som følger med å tjenestegjøre i krigssoner. Det er viktig å huske at disse erfaringene har preget både den enkelte veteran og deres familier.

I 2025 vil vi legge ekstra vekt på markeringen av 8. mai. Denne dagen minnes vi de som gjemte seg i fjellet og de som kom hjem fra tvangsevakuering. Vi ønsker å skape en arena der dagens soldater kan møte veteraner og dele sine erfaringer.

Porsanger kommune har en lang tradisjon som forsvarskommune, og vi er glade for den økte militære tilstedeværelsen. Samtidig er vi dypt berørt av krigen i Ukraina. Bildene fra denne konflikten vekker sterke følelser hos både veteraner og dagens soldater.

Det er vår plikt å ta vare på våre veteraner. De er ressurspersoner med unik erfaring som kan bidra til å styrke vårt samfunn. Ved å anerkjenne deres innsats og ivareta deres behov, viser vi vår takknemlighet for alt de har gjort for Norge.

Jo Inge Hesjevik (H)

Ordfører / Sátnejodiheddji / Sananjohtaaja

Foto: Åse Gunleiksrud/Porsanger kommune

Bakgrunn

Over 100 000 norske kvinner og menn har siden 1947 tjenestegjort med det norske forsvaret i internasjonale operasjoner i over 40 land, i fire verdensdeler – i hundre forskjellige operasjoner, deriblant Tysklandsbrigaden, Libanon, Balkan og Afghanistan. (kilde: forsvaret.no)

Deltakelse i internasjonale operasjoner med personell fra Forsvaret og justis- og utenrikssektoren er en viktig del av den norske forsvars- og sikkerhetspolitikken. På denne måten kan Norge være en forkjemper for menneskerettigheter og demokrati i mange land.

I tillegg tjenestegjør til daglig norske kvinner og menn i nasjonal tjeneste eller innsats.

Alle som har tjenestegjort i Forsvaret regnes som veteraner. Bak enhver veteran står det en familie, som også blir berørt av det som veteranen har opplevd eller forbereder seg på å ta del i ved å tjenestegjøre i en operasjon.

Alle veteraner og deres familier er samfunnsborgere, og trenger å være en del av et fellesskap som støtter og hegner om dem. Et viktig ledd i å sørge for at samfunnet anerkjenner og ivaretar veteranene og deres familier er å etablere en kommunal veteranplan som beskriver hvorfor dette er viktig og hva samfunnet skal gjøre for å støtte dem.

Fra politisk hold er de overordnede målene med å utarbeide en kommunal veteranplan å styrke samfunnets anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteranene og deres familier før, under og etter at de har vært i tjeneste for Norge. Det skal blant annet skje gjennom å forbedre samhandlingen mellom aktører i det sivile hjelpeapparatet og å øke kunnskapen og bevisstheten i sivil sektor generelt. Dette beskrives i regjeringens oppfølgingsplan «I tjeneste for Norge» (2014), som bygger videre på handlingsplanen «I tjeneste for Norge» (2011-2013) og Stortingsmelding nr. 34 (2008-2009). Regjeringens oppfølgingsplan inneholdt 27 tiltak, og i tiltak 14 tok regjeringen for seg det som i dag er kjent som kommunal veteranplan.

Tettere og mer effektiv samhandling i sivil sektor, med fokus på kommunenivået, er det bærende element i oppfølgingsplanen fra 2014, og dette ser vi igjen i Stortingsmelding 15 «Også vi når det blir krevet» (2020). Der opprettholder regjeringen blant annet fokuset på samhandling og kompetanseheving, og fremholder at det er riktig at det tverrsektorielle samarbeidet skal ligge på det regionale og kommunale nivået.

En kommunal veteranplan er et internt plandokument som skal sikre at kommunen følger opp sitt ansvar som gjelder veteranivaretagelse.

Porsanger kommune bruker inndelingen 'anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging' i denne veteranplanen. Det sørger for at fokusområdene som Forsvaret og regjeringen mener er viktige blir ivaretatt. Knyttet til hvert fokusområde utarbeides det konkrete tiltak som skal sikre måloppnåelse innenfor hvert område.

Porsanger kommunes overordnede mål med denne veteranplanen er:

- Å vise veteranene oppmerksomhet og respekt for den innsatsen de har gjort på vegne av Norge innenlands og utenlands
- Å synliggjøre veteraner som en ressurs for lokalsamfunnet
- Gjøre Porsanger kommune bedre rustet til å utfylle rollen som tjenesteleverandør for veteraner og deres familiers behov i lokalsamfunnet
- Å skape økt samhandling innad i kommunen, slik at veteraner og deres familier møtes med gjennomgående kompetanse og forståelse
- Opplyse og informere veteraner, kommunen og lokalsamfunnet

Planen regulerer alle forhold som er nødvendig for å kunne etablere kommunale tiltak tilpasset de veteraner som tjenestegjør i de militære avdelingene som har base i kommunen, samt de veteraner som bor i kommunen som ikke lengre er i tjeneste. Planen omfatter også veteraner fra utenriks- og justissektoren.

Veteranbegrepet:

Veteranbegrepet har tidligere blitt benyttet om personell som har tjenestegjort i internasjonal tjeneste. Slik definerer også regjeringen det i Handlingsplanen (2011), Oppfølgingsplanen (2014) og St.meld. 15 (2020).

Forsvaret med flere har over lengre tid ønsket at begrepet skal utvides til å gjelde flere personellkategorier, blant annet med bakgrunn i utviklingen av Forsvarets innsats og oppdragsportefølje.

I 2023 besluttet forsvarssjef Eirik Kristoffersen at veteranbegrepet i Forsvaret skulle utvides til å gjelde alle som har tjenestegjort i Forsvaret.

Nasjonal tjeneste eller innsats kan være vel så uvurderlig som tjeneste i internasjonale operasjoner og oppdrag. Intensjonen med justeringen er å anerkjenne alle som har gjort tjeneste for Norge, og at begrepet «veteran» inkluderer både internasjonal og nasjonal tjeneste, herunder også førstegangstjeneste.

Veteranbegrepet i Forsvaret er utvidet til å gjelde alle som har tjenestegjort i Forsvaret.

Dette er en enkel definisjon som også Porsanger kommune legger til grunn for denne planen.

I tråd med endring av definisjonen av «veteran» vil Porsanger kommune, i likhet med andre kommuner, ha et økende antall veteraner. For Porsanger kommune vil oppbygging av Garnisonen i Porsanger og langtidsplanen for Forsvaret, Forsvarsløftet – for Norges trygghet 2025-2036, også føre til et økende antall veteraner – både som er bosatt, og som til enhver tid oppholder seg, i kommunen.

Dette må vi anerkjenne, ivareta og følge opp – og særlig viktig blir dette i de kommende års evaluering av veteranplanen og vurdering av tiltak.

Anerkjennelse – Dohkkeheapmi - Hyväksyyt

I tillegg til den nasjonale anerkjennelsen gjennom forsvarrets organer ønsker Porsanger kommune å gjøre mer for å løfte frem, hedre og verdsette veteranenes innsats.

Porsanger kommune skal anerkjenne veteranene for den innsatsen de har gjort gjennom sin deltakelse i nasjonale og internasjonale operasjoner. Veteranene vises oppmerksomhet, takknemlighet og respekt for den innsatsen de har gjort på vegne av Norge i fredens tjeneste. Den enkelte veteran fortjener anerkjennelse og respekt for viljen til å risikere liv og helse for landet. Det er videre en målsetting å nyttiggjøre seg de erfaringene disse veteraner har opparbeidet gjennom sin tjeneste.

Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig for å følge opp
8. mai-markering	<p>Kommunen arrangerer årlig markering av frigjørings- og veterandagen 8.mai.</p> <p>Veteraner med familier/pårørende inviteres til arrangement med tale fra Ordfører.</p> <p>Gudstjeneste/minnestund i kirken</p> <p>Kransenedleggelse ved minnesteinen.</p> <p>Flaggborg fra lokal avdeling på GP.</p> <p>Taler ved ordfører og Forsvaret</p> <p>I forbindelse med 80-årsjubileum av frigjøringen og 15 årsmarkering for at veterandagen ble opprettet blir det et større arrangement i 2025.</p> <p>Dersom veteraner i kommunen skal dekorerer er Frigjørings- og veterandagen en flott anledning til å gjennomføre medaljeseremoni.</p>	<p>Ordfører</p> <p>Ordfører</p> <p>Kirken i Porsanger</p> <p>Ordfører og Forsvaret v/ lokal avdeling på GP</p> <p>Veteranforeningen og kommunen</p>
FN-dagen	Skolene bør benytte lokale veteraner i undervisningen, i forbindelse med FN-dagen og der det ellers vil passe med undervisningsplanene. Dette for å synliggjøre veteranenes bidrag i internasjonale operasjoner.	Oppvekstleder, rektorene
Andre markeringer	Kommunen bør i samråd med avdelingene, veteranorganisasjonen og arrangører om det er andre markeringer som kan gjennomføres. Ved militære arrangement, f.eks. åpen dag/ leir, bør det vurderes om kommunen kan bidra	Kommunedirektør, ordfører, veterankontakt, veteranorganisasjoner,

	<p>med presentasjon av tilbud for veteraner og deres familier</p> <p>Porsanger kommune stiller egen bygningsmasse til disposisjon for møtevirksomhet og sosiale arrangement i regi av veteraner</p>	<p>arrangører, Forsvaret</p> <p>Kommunedirektør</p>
Nyttiggjøre seg veteraners kompetanse og erfaringer	Veteraner skal synliggjøres og involveres i kommunens planarbeid.	Kommunedirektør, sektorledere
Minnesmerker	<p>Kartlegge krigsminnesmerker og lage oversikt over disse på kommunens hjemmesider.</p> <p>Minnesmerkene skal vedlikeholdes.</p> <p>Det vurderes å plassere en «Veteranbenk» i Lakselv sentrum for å synliggjøre temaet.</p>	Kommunedirektør, veterankontakt, veteranforingen, samarbeid med lokale historikere/ historielag og frivilligheten
Kunnskap og informasjon	Kommunen skal bidra til å spre kunnskap og informasjon til befolkningen om tjenester og tiltak ovenfor veteraner og deres familie/pårørende, herunder også markeringer. Informasjon skal være oppdatert og tilgjengelig på kommunens nettsider/kanaler.	Veterankontakt, web-ansvarlig, alle avdelinger som har informasjon

Ivaretakelse – Fuolaheapmi - Pittäät huolen

Porsanger kommune vil øke forståelsen for, og kunnskapen om, hva nasjonale og internasjonale operasjoner innebærer både for veteranen, familien, pårørende og hva det betyr for kommunens tjenestetilbud, særlig innenfor helse, sosial, omsorg og oppvekst.

Problemer som oppstår hos den enkelte veteran vil fort påvirke hele familien, både barn og voksne. Det er derfor viktig at alle typer hjelpetjenester har et familie- og nettverksfokus.

Forebygging og kompetanseheving vil være nøkkelfaktorer i dette arbeidet.

Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig for å følge opp
Kompetanseheving	Porsanger kommune skal heve kompetansen til ansatte som kan komme i kontakt med veteraner og deres familier/barn – eks. personell i skole, barnehage og på helsestasjon, barnevern, fastleger og helsepersonell i førstelinjen.	Kommunedirektør, sektorledere, avdelingsleder, kirken
Tilgjengelige verktøy: E-læring:	KS - E-læring om veteraner er et digitalt kurs for kommunalt ansatte og andre offentlige aktører. Kurset består av seks moduler, og gir en grunnleggende kompetanse om veteraner, veteranfamilier, hvilke utfordringer de kan oppleve i forbindelse med tjenestegjøring i internasjonale operasjoner og hvilke ressurser som finnes på feltet. Kurset finnes i to varianter, hvorav kurset for "kommunalt ansatte" krever innlogging via KS Læring-portalen, og kurset for "andre aktører" er åpent for alle og krever ingen innlogging. Utover dette er kursene identiske. Kurset er utviklet av Horten kommune, RVTS Øst og Forsvarets veterantjeneste.	Sektorledere/ avdelingsledere følger opp at ansatte i egen sektor som kan komme i kontakt med veteraner og deres familier/ barn gjennomfører e-læringen
Kurs RVTS:	Porsanger kommune skal vurdere kurs fra Regionale ressursentre om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS), som tilbyr følgende veteranrelaterte kurs på forespørsel: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kompetansemodul for veterankontakter 2. Kompetansemodul for beslutningstakere	Kommunedirektør, sektorledere, avdelingsledere

	<p>3. Kompetansem modul for pedagogisk personell i skole og barnehage</p> <p>4. Kompetansem modul for helsepersonell</p> <p>5. Kompetansem modul for fastleger</p> <p>6. Veteraner og veteranfamilier - kurs for helsepersonell og andre faggrupper</p> <p>7. Meritterende kurs for leger og psykologer om veteraners psykiske helse</p> <p>Det vurderes om veterankontakt (evt. andre) skal delta på Nasjonal veterankonferanse som avholdes annethvert år. Forsvarets veteransenter ønsker deltakelse fra veterankontakter. Neste avholdes januar 2025.</p>	<p>Budsjettansvarlig, veterankontakt, kommunedirektør</p>
<p>Fagdag for aktuelle ansatte</p>	<p>Kommunen har som ambisjon å gjennomføre fagdag for aktuelle ansatte minimum en gang i planperioden. Kirken skal inkluderes i arbeidet. Det skal vurderes samarbeid med kommunene i Midt-Finnmark, og med Forsvarets veteransenter om fagdag.</p>	<p>Veterankontakt, kommunedirektør, sektorledere og avdelingsledere, kirken</p>
<p>Tilgjengelig-gjøre informasjon</p>	<p>Formidling av informasjon om og til veteraner på kommunens nettside og evt andre kanaler.</p> <p>Sikre at aktuelle ansatte, særlig helsepersonell, har tilgang på relevant informasjon.</p> <p>Boken «Håndbok i militær-psykiatri» tildeles alle fastleger, kommunal psykiatritjeneste, kommunepsykolog og andre som kan ha nytte av den.</p>	<p>Kommunedirektør, veterankontakt, web-ansvarlig</p> <p>Sektorledere, avdelingsledere, veterankontakt</p>
<p>Nødvendige kommunale tjenester</p>	<p>Ivaretas gjennom det ordinære hjelpetilbudet i kommunen, og muligheten for videre henvisninger i hjelpeapparatet.</p>	<p>Kommunedirektør, helse- og omsorgssjef og kultur- og oppvekstleder</p>
<p>Porsanger kommune som arbeidsgiver for veteraner eller familie/ pårørende</p>	<p>Det personalmessige er ivaretatt i dagens reglement, eksempelvis for permisjoner.</p> <p>Kommunen må internt bevisstgjøre alle avdelingsledere om temaet, og det må være en felles forståelse av utøvelse av skjønnsutøvelse i reglementene.</p> <p>Dersom det er aktuelt, skal nødvendige tilpasninger gjøres ved fremtidige revidering av reglement.</p>	<p>Kommunedirektør, HR-avdelingen, veterankontakt, sektorledere og avdelingsledere</p>

Oppfølging – čuovvuleapmi - Ottaat vaarin

Gjennom samhandling av både kommunenes og øvrige sivile ressurser og sammen med avdelingene og veteranorganisasjonene, kan vi sikre en forsvarlig oppfølging av både veteranen og dens familie/ pårørende. Kirken er en viktig samarbeidspartner.

Oppfølging vil alltid skje med bakgrunn i et definert behov, så her vil fokuset i hovedsak være på kompetanseheving av fagpersonell som vil kunne stå for oppfølging og behandling av veteraner og deres familier.

Det er viktig både at hjelpen er tilgjengelig og at den innehar nødvendig kompetanse, og ytes på en måte som gir veteranene nytte og verdighet.

I likhet med punktet om "ivaretagelse" vil også kompetanseheving ha en sentral rolle i arbeidet med oppfølging av veteranen og veteranens familie.

Tiltak	Beskrivelse	Ansvarlig for å følge opp
Kommunal veterankontakt	Veterankontakten fungerer som kontaktperson for veteraner, deres pårørende og eksterne aktører på veteranområdet, samt er ansvarlig for å initiere evaluering av planens tiltak.	kommunedirektør
Veteranside på kommunens hjemmeside	Kommunen videreutvikler siden «Veteran i Porsanger» på kommunens nettsider, og samler relevant informasjon på en plass slik at det er opplysende og enkelt og finne. Dette skal pågå kontinuerlig, men en merkbar forbedring/utvikling skal være ved første evaluering av denne planen (2025)	Kommunedirektør, web-ansvarlig, veterankontakt
Kompetanseheving	Porsanger kommune skal heve kompetansen til ansatte som kan komme i kontakt med veteraner og deres familier/barn – eks. personell i skole, barnehage og på helsestasjon, barnevern, fastleger og helsepersonell i førstelinjen. Kompetanse skal deles Tilgjengelige verktøy beskrives ytterligere i tiltaket 'Kompetanseheving' på dokumentets side 7 og 8.	Kommunedirektør, sektorledere, avdelingsledere, kirken
Fagdag for aktuelle ansatte	Kommunen har som ambisjon å gjennomføre fagdag for aktuelle ansatte minimum en gang i planperioden. Kirken skal inkluderes i arbeidet.	Veterankontakt, kommunedirektør, sektorledere og

	Det skal vurderes samarbeid med kommunene i Midt-Finnmark, og med Forsvarets veteransenter om fagdag.	avdelingsledere, kirken
Nødvendige kommunale tjenester	<p>Ivaretas gjennom det ordinære hjelpetilbudet i kommunen, og muligheten for videre henvisninger i hjelpeapparatet.</p> <p>Det skal være god samhandling rundt veteraner som overføres fra Forsvarets helseoppfølging og til det sivile helsevesen.</p> <p>Det skal om nødvendig utarbeides egne rutiner for å sikre god forebygging, under operasjoner og etter hjemkomst for både veteranen og dens familie/ pårørende</p>	Kommunedirektør, helse- og omsorgssjef, Trygge barn, og kultur- og oppvekstleder, Forsvaret v/ lokal avdeling
Samhandling	Porsanger kommune etablerer hensiktsmessig samarbeid med veteranorganisasjoner, nabokommuner og andre aktuelle instanser.	Kommunedirektør, veterankontakt
Porsanger kommune som arbeidsgiver for veteraner eller familie/ pårørende	<p>Det personalmessige er ivaretatt i dagens reglement.</p> <p>Kommunen må internt bevisstgjøre alle avdelingsledere om temaet, og det må være en felles forståelse av utøvelse av skjønnsutøvelse i reglementene.</p> <p>Dersom det er aktuelt, skal nødvendige tilpasninger gjøres ved fremtidige revidering av reglement.</p>	Kommunedirektør, HR-avdelingen, veterankontakt, sektorledere og avdelingsledere

Oppfølging og evaluering av veteranplanen - veteránaplána čuovvoleapmi ja árvvoštallan – Ottaat vaarin veteraaniplaanasta ja evalueerata sen

Som en del av veteranarbeidet i kommunen er det viktig å se på oppfølging av veteranarbeidet og veteranplanen i seg selv.

Et av de viktigste tiltakene kommunen kan gjøre knyttet til oppfølging av veteranarbeidet, er å gjøre veteranplanen god, og å gjøre den kjent.

- Aller viktigst er det at planen gjøres kjent for aktører som er pekt ut som ansvarlige for å gjennomføre tiltak i planen – og disse må gjøre seg godt kjent med planens innhold.
- Planen skal gjøres tilgjengelig på kommunens nettsider, og siden om veteranarbeid skal forbedres/utvikles
- Veteranorganisasjonen orienteres om kommunens veteranplan
- Forsvaret ønsker å ha en oppdatert oversikt over alle kommuner som har en veteranplan – kommunen kommer derfor til å informere Forsvarets veterantjeneste når planen er vedtatt

Veteranområdet er stadig i utvikling, og for å sikre at veteranplanen oppnår ønsket effekt og treffer med tiltakene sine, er evaluering viktig.

Tiltakene i planen skal evalueres årlig, i løpet av første halvår. Planen som helhet revideres etter fire år, året etter hvert kommunestyrevalg.

Evaluering initieres årlig av veterankontakten, og gjennomføres på hensiktsmessig måte i samarbeid mellom kommunens administrasjon, veteranforening og Forsvaret. Kirken i Porsanger bør/skal være med på dette arbeidet i fellesskap med kommunen.

For Porsanger kommune er veteranarbeidet særlig viktig med hensyn til langtidsplanen for Forsvaret, Forsvarsløftet – for Norges trygghet 2025-2036.

Veteranfeltet er viet stor plass i langtidsplanen, og det fremheves at Regjeringen vil forsterke arbeidet med veteraner og at planen er tverrsektoriell fordi personell fra andre sektorer omfattes av planen. Inkludering er på den måten satt som eget mål, og det er viktig at dette også tas med i kommunens veteranplan, tiltak som settes og at evaluering av tiltak/revidering av planen tar høyde for dette.

I mars 2024 la regjeringen frem sin tiltaksplan for veteraner 2024-2028. Planen inneholder 31 tiltak innenfor områder som kommunikasjon og informasjon, ivaretagelse, kompetanse i hjelpeapparatet, forskning og bruk av veteraners kompetanse.

Dette viser at veteranområdet stadig er i utvikling og endring, og vil fortsette å være i endring. Det vil kunne føre til tiltak, tilbud og ressurser som vi ikke kjenner til i dag, samt øker det behovet for kontinuerlig evaluering av tiltak.

Ressurser og tiltak - resursa ja doaibmabidju – Resursit ja toimet

Det finnes en rekke ressurser, tiltak, tjenester og aktiviteter som er tilgjengelig både for veteraner og for kommunen, noen listes opp under. Listen er ikke uttømmende.

«Forsvarets åpne dør» - et tverrfaglig team med både militært og sivilt ansatte, som har lang erfaring med å gi råd og veiledning til veteraner og deres familier. De fleste i dette teamet er også selv veteraner fra internasjonale operasjoner.

Her kan man få svar på spørsmål om dekorasjoner, dokumentasjon og internasjonale operasjoner, samt råd og veiledning om Forsvarets og samfunnets ulike tilbud til veteraner – uavhengig av når og hvor tjenesten var. Kontakt: veteraner@mil.no eller tlf 800 85 000

Veteranforbundet SIOPS - Skadde i internasjonale operasjoner bistår veteraner og deres familier med oppfølging og veiledning i møte med det offentlige. For mer informasjon og kontakt: www.siops.no

Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner (NVIO) - Norges største interesseorganisasjon for militært personell som har deltatt i internasjonale operasjoner – og deres pårørende. For mer informasjon og kontakt: www.nvio.no

www.kameratstotte.no - En nettbasert veiledningstjeneste for veteraner og familien, drevet av NVIO og Mental Helse.

Kameratstøttetelefonen (NVIO)

800 48 500 - En landsdekkende, døgnbemannet hjelpetelefon hvor du får snakke med en som har tjenestegjort utenlands. Du kan være anonym.

Kompetansemiljøet for

veteransaker NAV Elverum har ansvar for at personer som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner for Norge får god oppfølging i NAV. Du kan kontakte kompetansemiljøet på Elverum direkte dersom du er veteran og ønsker informasjon og veiledning. Kompetansemiljøet bistår også andre NAV-kontor og Forsvaret i spørsmål knyttet til veteransaker. For mer informasjon og kontakt: [NAV Elverum](#)

Familievernkontoret Innlandet

Øst, avdeling Hamar gir et tilbud til veteraner og veteranfamilier som har behov for veiledning i forbindelse med tjenestegjøring før, under eller etter en internasjonal operasjon. Avdelingen har et særskilt ansvar for å bidra til kompetanseheving av andre familievernkontorer vedrørende spesielle utfordringer tilknyttet veteranfamilier.

Regionale ressursentre om vold, traumatisk stress og

selvmordsforebygging (RVTS) er en ressurs for deg som i ditt arbeid møter mennesker som blant annet er berørt av traumatisk stress, selvmordsproblematikk og vold. RVTS-ene bidrar til kompetanseheving, blant annet gjennom kurspakker, veiledning og nettverksarbeid på tvers av sektorer, etater og forvaltningsnivåer.

Forsvarets [nettside](#) om veteranarbeid har mye god informasjon, inkludert videoer og brosjyrer til pedagogisk personell og familien i forbindelse med at mor, far, søsken eller annen nærstående reiser ut

Ettårsprogrammet – oppfølging av veteraner og deres familier før, under og etter internasjonale operasjoner.

Det gjelder alle veteraner som drar ut i internasjonale operasjoner, i tillegg har de laget et program for oppfølging av veteranenes familie før, under og etter tjenesten.

Det det avdekkes særskilte oppfølgingsbehov, følger Forsvaret opp dette. Dersom personellet best kan hjelpes i det sivile hjelpeapparatet, vil Forsvaret sørge for overgang.

Forsvarets veteransenter på Bæreia i Kongsvinger er et aktivitets- og rekreasjonssenter for Forsvarets veteraner og deres familier.

Forsvarets veterantreff – månedlige veterantreff arrangeres over hele landet

Institutt for militærpsykiatri og stressmestring (IMPS) er Forsvarets interne ressurs innenfor stressmestring ved kriser, katastrofer og alvorlige hendelser – nasjonalt og internasjonalt

Familiekoordinator – for å gi bedre støtte til forsvarsfamilier er det familiekoordinator ved de fleste av Forsvarets tjenestesteder

Lokale ressurser og tiltak – báikkálaš resursa ja doaibmabidju-Paikalisen resursit ja toimet (utover det som beskrives i tiltakene i planen):

Veteranforeningen [NVIO Midt-Finmark](#) – for kontaktinfo se nettsiden.

Veterantreff- Veterantreff for veteraner fra internasjonale operasjoner – første onsdag hver måned kl. 17.00.

Forsvarets seniorforbund [avd. Porsanger](#) – telefon 920 94 833

Polarjentene GP – en samskipnad for alle kvinner knyttet til Garnisonen i Porsanger og Banak – enten som kone, samboer, befal eller medflytter. Polarjentene er en gjeng som alle er i samme situasjon og møtes jevnlig. Kontaktes på Facebook i lukket gruppe.

Porsanger kommune/ veterankontakt:

tlf. 78 46 00 00

Skann koden for nettsiden Veteran i Porsanger

Skánne neahttasiiddu koda veterána Porsáŋggus

Skannaa koodin Veteraanit Porsangissa - nettilaiale

